

**2022–2030 M. PLĖTROS PROGRAMOS VALDYTOJOS LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS
EKONOMIKOS TRANSFORMACIJOS IR KONKURENCINGUMO PLĖTROS PROGRAMA**

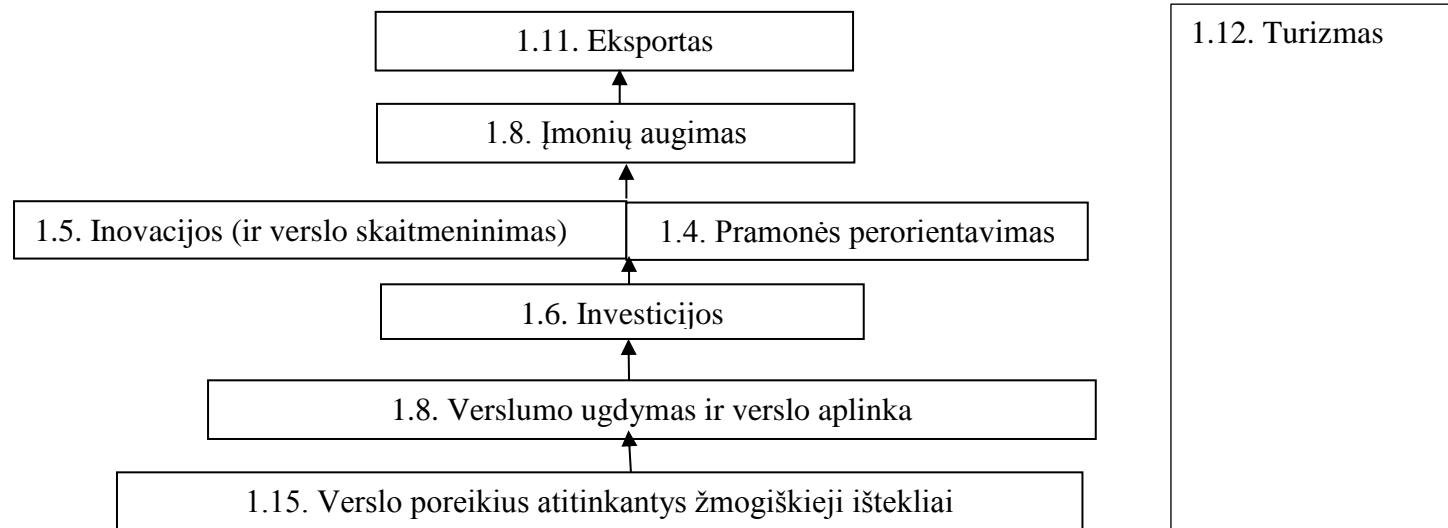
**I SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PASKIRTIS**

**Valstybės veiklos sritis
EKONOMIKOS KONKURENCINGUMAS IR VALSTYBĖS INFORMACINIAI IŠTEKLIAI**

Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) uždavinių įtraukimo į Programą logika

Į Ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programą (toliau – plėtros programa) įtraukti NPP 1 tikslo „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“ uždaviniai, už kurių įgyvendinimą atsakinga Ekonomikos ir inovacijų ministerija: 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.11, 1.12, 1.15 uždaviniai (neįtrauktas 1.7 uždavinys „Skatinti valstybės skaitmeninimą“, kuris bus įgyvendinamas per Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Valstybės skaitmeninimo plėtros programą).

Analizuojant atskirus NPP 1 tikslo uždavinius konstatuota, kad visi uždaviniai sudaro bendrą nenutrūkstamą ciklą, kuriame problemos ir jas lemiančios priežastys bei jų sprendimai galimi tik sprendžiant kompleksiskai (dėl šios priežasties nuspręsta nerengti atskirų plėtros programų, skirtų atskiriems uždaviniams įgyvendinti).

Į plėtros programą įtrauktas ir 1.12 uždavinys, nes turizmo konkurencingumo didinimui galioja tas pats ciklas (didelė dalis bendrų priemonių) su papildomomis specifinėmis problemomis ir jas sprendžiančiomis priemonėmis.

Be to, įvertinus su COVID-19 viruso krize susijusius esamus ir prognozuojamus ekonomikos pokyčius bei išryškėjusius skirtumus tarp Vilniaus regiono ir likusios Lietuvos, apsispręsta, kad plėtros programa apims ne tik ekonomikos transformaciją į aukštos pridėtinės vertės ekonomiką, bet ir verslo konkurencingumo didinimą.

Uždaviniai ir problemos išdėstyti ne prioriteto tvarka.

NPP 1.4 uždavinys „Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos“
NPP uždavinio rodikliai:

- 1.4.1. Lietuvos antrinių žaliavų panaudojimo (žiediško) indeksas, procentais (2025 m., 2030 m. – ne mažiau nei Europos Sąjungos vidurkis).
- 1.4.2. Ekologinių inovacijų indeksas, balais (2025 m. – 122, 2030 m. – 133).
- 1.4.3. Pramonės sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, procentais (2025 m. – +2,2, 2030 m. – -19).
- 1.4.4. Sutaupyta energijos kiekis pramonės sektoriuje, GWh (2025 m. – 4 091,85, 2030 m. – 5 455,8).
- 1.4.5. Pramonės sektoriuje išmetamo nemetaninių lakiųjų organinių junginių (NMLOJ) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu, procentais (2025 m. – -39,5, 2030 m. – -47).
- 1.4.6. Pramonės sektoriuje išmetamo SO₂ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (2025 m. – -59, 2030 m. – -60).

1 problema – neišnaudojamas neutralios klimatui ekonomikos potencialas pramonėje
Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):
1.1. Žemas išteklių panaudojimo efektyvumas:

- 1.1.1. dominuoja taršios ir neefektyviai išteklius naudojančios technologijos,
- 1.1.2. pirmenybė teikiama pirminių žaliavų panaudojimui.

1.2. Neproduktyvios ir ateities iššūkių neatitinkančios darbo vietos.
1.3. Trūksta bendro holistinio tarpžinybinio ir ateities poreikius atitinkančio požiūrio.
Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-04-02. Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos *(šalinama 1.1 priežastis)*,
- 05-001-01-15-02. Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai *(prisidedama prie 1.2 priežasties šalinimo)*.

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos patvirtinimo“ 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ *(prisideda prie 1.2. priežasties šalinimo)*.

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-003-12-01-01. Analizuoti, prognozuoti, stebėti Lietuvos ekonomikos plėtrą; koordinuoti, administruoti, stebėti programų įgyvendinimą; rengti norminius teisės aktus *(šalinama 1.3 priežastis)*.

NPP 1.5 uždavinys „Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą“

- 1.5.1. MTEP išlaidos verslo sektoriuje, palyginti su BVP, procentais (2025 m. – 0,7, 2030 m. – 1,3).
- 1.5.2. Inovacinę veiklą vykdančių įmonių dalis nuo visų įmonių, procentais (2025 m. – 54, 2030 m. – 57).

2 problema – verslas neišnaudoja skaitmeninio potencialo
Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):
2.1. Skaitmeninių gebėjimų bei žinių trūkumas:

- 2.1.1. trūksta darbuotojų, turinčių skaitmeninius gebėjimus,
- 2.1.2. dalis įmonių nesuvokia skaitmeninio naudos,
- 2.1.3. atotrūkis tarp informacijos ir ryšių technologijų specialistų vyrų ir moterų.

2.2. Skaitmeninės technologijos įmonėse diegiamos per mažai (infrastruktūra):

- 2.2.1. dominuoja mažos ir vidutinės įmonės (MVI) ir labai mažos įmonės,
- 2.2.2. trūksta sisteminės integracijos,
- 2.2.3. dominuoja užsakomoji gamyba.

2.3. Kvalifikuotų ir specializuotų skaitmeninio viešųjų paramos paslaugų ir žinomumo apie jas trūkumas:

- 2.3.1. įmonėms trūksta žinių apie tai, kokios skaitmeninio įrangos reikia, kaip optimaliai ją integruoti ir išnaudoti,
- 2.3.2. įmonių bendradarbiavimas ir ryšių mezgimas nėra efektyvus,
- 2.3.3. trūksta prieinamos infrastruktūros, kurią naudodamos įmonės galėtų išbandyti technologinius procesus, bandymų prototipus, pradėti bandomąją gamybą, kad įsitikintų investicijų grąža,
- 2.3.4. trūksta skaitmeninio ekspertų (technologijų skautų, mentorių),
- 2.3.5. nepakanka paslaugų, susijusių su skaitmeninio audita, bandymais, probleminių sričių identifikavimu, bandymais prieš investuojant, tarpininkavimo su paslaugų teikėjais.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-05-05. **Skatinti įmones skaitmenizuotis** (*šalinamos 2.1.2, 2.2, 2.3 priežastys*),
- 05-001-01-15-02. **Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai** (*prisidedama prie 2.1.1, 2.1.3 priežasčių šalinimo*).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos patvirtinimo“ 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ (*prisideda prie 2.1.1 priežasties šalinimo*).

3 problema – mažos verslo sektoriaus investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą (MTEP)**Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):****3.1. Nepakankamas Lietuvos verslo imlumas žinioms ir verslo ir mokslo bendradarbiavimui:**

- 3.1.1. fragmentuota, verslui nepatraukli ir sudėtinga prieiga prie viešųjų, mokslo ir studijų institucijų paslaugų bei jų infrastruktūros,
- 3.1.2. mažas tyrėjų skaičius ir kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas versle,
- 3.1.3. nepakankamai skatinamos tiesioginių užsienio investicijų į MTEP pritraukimo galimybės.

3.2. Ribotos galimybės finansuoti MTEP veiklas:

- 3.2.1. didelė MTEP veiklų rizika versle ir nepakanka MTEP veiklų riziką mažinančių priemonių, jungiančių į visumą subsidijas, paskolas, mokestines lengvatas ir t. t.
- 3.2.2. nepakankamai startuolių poreikius atliepiančios priemonės.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-05-06/ 12-001-01-03-01. **Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas** (*prisidedama prie 3.1 priežasties šalinimo*).
- 05-001-01-05-07. **Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą** (*prisidedama prie 3.1. ir 3.2 priežasčių šalinimo*).
(*Pilnai priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų*).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-05-08. **Organizuoti inovacijų skatinimo veiklą** (*prisidedama prie 3.1. ir 3.2 priežasčių šalinimo*).

4 problema – nepakankama inovacinę veiklą vykdančių įmonių dalis nuo visų įmonių**Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):****4.1. Neskatinama inovacijų paklausa ir pasiūla:**

- 4.1.1. nepakankamai efektyviai skatinamos produktų ir (ar) procesų inovacijos,
- 4.1.2. neskatinamas trumpų vertės grandinių formavimasis ir plėtra,
- 4.1.3. fragmentuotos / nesisteminės inovacijų pirkimų paskatos,
- 4.1.4. perkančiųjų organizacijų kompetencijų vystymui skirtų priemonių trūkumas.

4.2. Nepakankamai efektyvi inovacijų paramos ir konsultavimo sistema:

- 4.2.1. fragmentuota verslo akceleravimo sistema,
- 4.2.2. nepakankama inovacijų paslaugas teikiančių specialistų kvalifikacija,
- 4.2.3. technologinio konsultavimo paslaugų trūkumas,
- 4.2.4. nekonsoliduotos inovacinės veiklos skatinimo funkcijos,
- 4.2.5. neefektyvios inovacijas populiarinančios priemonės / neefektyvi inovacijų rinkodara.

4.3. Lietuvos mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) sistemos integracijos į tarptautines grandines stoka:

- 4.3.1. trūksta paskatų ir priemonių, padedančių įsitraukti į tarptautines vertės kūrimo grandines, dalyvauti tarptautinėse MTI srities programose,
- 4.3.2. neskatinama integracija į tarptautinius inovacijų paramos ir konsultavimo paslaugų teikimo tinklus.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-05-07. **Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą** (prisidedama prie 4.1, 4.2, 4.3 priežasčių šalinimo).
(Pilnai priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-05-08. **Organizuoti inovacijų skatinimo veiklą** (prisidedama prie 4.1, 4.2, 4.3 priežasčių šalinimo).

NPP 1.6. uždavinys „Pritraukti tiesiogines užsienio ir vietines investicijas“

NPP uždavinio rodikliai:

- 1.6.1. Verslo bendrosios investicijos į ilgalaikį materialųjį turtą, mln. eurų (2025 m. – 7 454, 2030 m. – 9 489).
- 1.6.2. Pritrauktų tiesioginių užsienio investicijų plyno lauko projektų pažangiųjų ir vidutiniškai pažangių technologijų gamybos ir žinioms imlių paslaugų sektoriuose dalis nuo visų tiesioginių užsienio investicijų plyno lauko projektų, procentais (2025 m. – 70, 2030 m. – 72).
- 1.6.3. Darbuotojų pažangių ir vidutiniškai pažangių technologijų gamybos ir žinios imlių paslaugų sektoriuose dalis nuo visų užimtų gyventojų, procentais (2025 m. – 14,6, 2030 m. – 17).

5 problema – nepakankamai konkurencinga investicijų pritraukimo aplinka

Spręstinės problemos priežastys (5.1 – svarbiausia, 5.2–5.6 – lygiavertės):

- 5.1. Sklypų su išvystyta infrastruktūra trūkumas.
- 5.2. Verslo poreikių neatitinkantys žmogiškieji ištekliai.
- 5.3. Fragmentiškas inovacijų potencialas.
- 5.4. Lietuva mažai įsitraukusi į pasaulines vertės grandines ir turi silpnus klasterius.
- 5.5. Prastas Lietuvos pasiekiamumas.
- 5.6. Mažas šalies, kaip patrauklios investicijoms, žinomumas užsienyje.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-06-03. **Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką** (prisidedama prie 5.1, 5.4, 5.6 priežasčių šalinimo),
- 05-001-01-05-07. **Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą** (prisidedama prie 5.3 ir 5.4 priežasčių šalinimo),
- 05-001-01-15-02. **Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai** (prisidedama prie 5.2 priežasties šalinimo).
(Pilnai priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos patvirtinimo“ 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ (prisideda prie 5.2 priežasties šalinimo),
- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos priemonės (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslų priemonių nurodyti negalima)

(šalinama 5.5 priežastis),

• 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programos priemonė (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslios priemonės nurodyti negalima) (prisideda prie 5.6 priežasties šalinimo).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-06-01. **Organizuoti investicijų skatinimo veiklą** (prisidedama prie 5.1. ir 5.6 priežasčių šalinimo),
- 05-001-01-05-08. **Organizuoti inovacijų skatinimo veiklą** (prisidedama prie 5.3 ir 5.4 priežasčių šalinimo).

6 problema – nepakankamos ir neproduktyvios įmonių investicijos

Spręstinios problemos priežastys (prioriteto tvarka):

6.1. Verslo poreikių neatitinkantys žmogiškieji ištekliai.

6.2. Nepakankamas finansavimo prieinamumas (ypač MVĮ).

6.3. Trūksta žinių, vadybos įgūdžių.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-06-03. **Gerinti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką** (prisidedama prie 6.2 priežasties šalinimo),
- 05-001-01-05-07. **Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui** (prisidedama prie 6.2 priežasties šalinimo),
- 05-001-01-15-02. **Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai** (prisidedama prie 6.1 ir 6.3 priežasčių šalinimo).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

• 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1016 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos patvirtinimo“ 12-003-03-04-03 „Sukurti rinkos poreikius atliepiančią profesinio ugdymo sistemą“ (prisidedama prie 6.1 ir 6.3 priežasčių šalinimo).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-06-01. **Organizuoti investicijų skatinimo veiklą** (prisidedama prie 6.2 priežasties šalinimo).

7 problema – ne visos viešojo sektoriaus investicijos yra produktyvios

Spręstinios problemos priežastys (prioriteto tvarka):

7.1. Neefektyvus viešųjų investicijų planavimas ir įgyvendinimas.

7.2. Viešųjų pirkimų skaidrumo ir konkurencijos stoka.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-05-07. **Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą** (prisidedama prie 7.1 priežasties šalinimo).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

• 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos finansų ministerijos tvarių viešųjų finansų plėtros programos priemonė (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslios priemonės nurodyti negalima) (prisideda prie 7.1 priežasties šalinimo).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

• 05-003-12-01-01. **Analizuoti, prognozuoti, stebėti Lietuvos ekonomikos plėtrą; koordinuoti, administruoti, stebėti programų įgyvendinimą; rengti norminius teisės aktus** (šalinama 7.2 priežastis).

NPP 1.8 uždavinys „Skatinti verslumą ir įmonių augimą“
NPP uždavinio rodikliai:
1.8.1. Verslo efektyvumo indeksas, vieta (2025 m. – 25, 2030 m. – 20).
8 problema – kuriama mažai aukštą potencialą turinčių verslų ir esamos įmonės neauga
Spręstinės problemos priežastys (prioriteto tvarka 8.1 – 8.4, 8.5 lygiavertė 8.1):
8.1. Išorinio finansavimo trūkumas:
8.1.1. ribotas priėjimas prie bankinių paskolų,
8.1.2. neišvystyta rizikos kapitalo rinka,
8.1.3. neišvystytas finansavimas per vertybinius popierius,
8.1.4. įmonėms trūksta finansų valdymo įgūdžių.
8.2. Įmonių augimui nepalanki reguliacinė aplinka:
8.2.1. nuolatinės reguliacinės (įskaitant mokestinę) aplinkos kaitos neigiama įtaka verslo aplinkai,
8.2.3. vykdamas teisės aktų reikalavimus patiriamos aukštos prisitaikymo išlaidos.
8.3. Nepažangus įmonių valdymas:
8.3.1. vadybos ir organizacijų vystymo įgūdžių trūkumas,
8.3.2. negebėjimas deleguoti valdymo funkcijų,
8.3.3. verslo perdavimo sunkumai,
8.3.4. žemas tarpasmeninio pasitikėjimo ir pasitikėjimo institucijomis lygis.
8.4. Neišnaudojamos eksporto teikiamos galimybės.
8.5. Tinkamų paskatų galimybėmis grįsto verslo pradžia trūkumas:
8.5.1. Antrojo šanso (angl. „second chance“) sistema riboja naujų verslų kūrimą,
8.5.2. neišnaudojamas socialinės ekonomikos potencialas,
8.5.3. trūksta idėjų ir gebėjimo atskleisti galimybes bei pritaikyti turimus įgūdžius,
8.5.4. vaikai neįgyja kokybiškų verslumo įgūdžių,
8.5.5. suaugusiųjų verslumo įgūdžių stoka.
Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:
<ul style="list-style-type: none"> • 05-001-01-08-09. Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui (šalinamos 8.1 ir 8.5 priežastys), • 05-001-01-11-04. Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones (šalinama 8.4 priežastis).
(Pilnai priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų).
Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:
<ul style="list-style-type: none"> • 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įtraukios darbo rinkos plėtros programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 929 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įtraukios darbo rinkos plėtros programos patvirtinimo“ 09-001-02-03-03 Skatinti verslumą (prisideda prie 8.5.6 priežasties šalinimo), • 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos viešojo valdymo plėtros programos priemonės (prisideda prie 8.5.3 priežasties šalinimo).
Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:
<ul style="list-style-type: none"> • 05-001-01-08-01. Vykdyti finansų inžinerijos priemonę „Kontroliuojantieji fondai“ (prisideda prie 8.1 priežasties šalinimo), • 05-001-01-08-02. Iš dalies kompensuoti palūkanas ir jas administruoti (vykdoma per INVEGA) (prisideda prie 8.1 priežasties šalinimo), • 05-001-01-08-04. Diegti verslo finansavimo modelius verslui (paskolų teikimas, garantijos ir kitos rizikos pasidalijimo priemonės) (prisideda prie 8.1 priežasties šalinimo).

šalinimo),

- 05-001-01-08-07. Vykdyti verslumo ir įmonių augimo skatinimo priemones (prisideda prie 8.1, 8.3 ir 8.5 priežasčių šalinimo),
- 05-001-01-11-01. Organizuoti įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklą (prisideda prie 8.4 priežasties šalinimo),
- 05-003-12-01-01. Analizuoti, prognozuoti, stebėti Lietuvos ekonomikos plėtrą; koordinuoti, administruoti, stebėti programų įgyvendinimą; rengti norminius teisės aktus (prisideda prie 8.2 priežasties šalinimo).

9 problema – įmonės neišnaudoja galimybių prekes, paslaugas ir darbus pasiūlyti viešajam sektoriui

Spręstinės problemos priežastys (prioriteto tvarka):

9.1. Viešųjų pirkimų procedūrų nepatrauklumas.

9.2. Pasitikėjimo ir informacijos apie viešuosius pirkimus stoka.

9.3. Perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai nustato tiekėjų konkurenciją ribojančius reikalavimus.

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-003-12-01-01. Analizuoti, prognozuoti, stebėti Lietuvos ekonomikos plėtrą; koordinuoti, administruoti, stebėti programų įgyvendinimą; rengti norminius teisės aktus (šalinamos 9.1, 9.2, 9.3 priežastys).

NPP 1.11 uždavinys „Skatinti prekių ir paslaugų eksportą“

NPP uždavinio rodikliai:

1.11.1. Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių (mineralinių) produktų) ir paslaugų eksportas, mln. eurų (2025 m. – 33 800, 2030 m. – 40 100).

1.11.2. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų (angl. *hi-tech*) prekių eksportas, mln. eurų (2025 m. – 1 700, 2030 m. – 2 300).

1.11.3. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas, mln. eurų (2025 m. – 4 000, 2030 m. – 5 200).

10 problema – nepakankamas eksporto konkurencingumo augimas

Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):

10.1. Maža aukštųjų (angl. *hi-tech*) ir aukštesniųjų (angl. *medium hi-tech*) technologijų produktų ir daug žinių reikalaujančių paslaugų eksporto dalis:

- 10.1.1. mažas besikuriančių įmonių skaičius aukštųjų technologijų sektoriuose,
- 10.1.2. įmonės aukštųjų technologijų sektoriuose per lėtai auga,
- 10.1.3. esamos tradicinės įmonės nepelčia savo veiklos į aukštųjų technologijų sektorių,
- 10.1.4. aukštesni nei tradiciniam sektoriui įėjimo į eksporto rinkas (netarifiniai) apribojimai.

10.2. Įmonės per mažai eksportuoja originalių produktų:

- 10.2.1. didelės investicijos produktų adaptacijai ir sertifikavimui užsienyje,
- 10.2.2. trūksta kompetencijų, reikalingų prekės ženklui kurti ir vystyti.

10.3. Silpnas įmonių horizontalusis ir vertikalusis bendradarbiavimas ir išitraukimas į tarptautines vertės grandines.

10.4. Menkas Lietuvos, kaip turinčios eksporto potencialą, žinomumas tikslinėse eksporto rinkose.

10.5. Eksporto kompetencijų trūkumas įmonėse.

10.6. Maža eksporto geografinė diversifikacija ir orientacija į kitas, sparčiau augančias ne ES šalių rinkas, didelė Lietuvos eksporto priklausomybė nuo lėtėjančių ES šalių rinkų augimo:

- 10.6.1. ekonominė diplomatija nepakankamai efektyvi,
- 10.6.2. darbas su partneriais už ES ribų dėl įvairių priežasčių sudėtingesnis ir rizikingesnis,
- 10.6.3. nėra aktyviai išnaudojamos ES sudarytos laisvos prekybos sutartys su trečiosiomis šalimis.

10.7. Mažas klientų ir partnerių tinklas užsienyje:

- 10.7.1. vyraujantis nepasitikėjimo kitais verslo modelis neskatina kooperacijos.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-11-04. **Igyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones** (prisideda prie 10.1, 10.2, 10.3, 10.5, 10.7 priežasčių šalinimo). (Pilnai problemos priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programos priemonė (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslios priemonės nurodyti negalima) (prisideda prie 10.6 priežasties šalinimo).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-11-01. **Organizuoti įsiskverbimo ir įsitvirtinimo tarptautinėse rinkose veiklą** (prisidedama prie 10 problemos priežasčių šalinimo).

NPP 1.12 uždavinys „Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą“.

NPP uždavinio rodikliai:

1.12.1. Kelionių paslaugų eksportas, mln. eurų (2025 m. – 1 695, 2030 m. – 2 164).

1.12.2. Turizmo sektoriaus sukuriama pridėtinė vertė, dalis nuo bendros pridėtinės vertės, procentais (2025 m. – 3,9, 2030 m. – 4,47).

11 problema – neišnaudojamas turizmo potencialas

Spręstinios problemos priežastys (lygiavertės):

11.1. Neefektyvus turizmo valdymas:

- 11.1.1 trūksta išsamių ir aktualių duomenų sprendimams priimti,
- 11.1.2. nepakankamas suinteresuotų institucijų ir verslo grupių įsitraukimas į sprendimų priėmimą ir įgyvendinimą.

11.2. Lėta turizmo sektoriaus transformacija:

- 11.2.1. nepakankami informaciniai ir komunikaciniai Lietuvos gyventojų įgūdžiai,
- 11.2.2. nepakankamas turizmo inovacijų diegimas ir jų supratimas,
- 11.2.3. neišvystytas klasterinis bendradarbiavimas (turizmo sektoriaus subjektai maži ir nebendruoja tarpusavyje),
- 11.2.4. trūksta motyvuotų ir tinkamą kompetenciją turinčių darbuotojų turizmo paslaugų sektoriuje,
- 11.2.5. nepakankamas darnios plėtros principų taikymas.

11.3. Trūksta turizmui pritaikytos infrastruktūros:

- 11.3.1. trūksta investicijų į viešąją ir privačią turizmo infrastruktūrą,
- 11.3.2. turizmo infrastruktūra vystoma fragmentuotai – nevertinama ekonominė nauda ir nesilaikoma bendrų sprendimų,
- 11.3.3. neužtikrintas teisės aktais nustatytų reikalavimų įgyvendinimas (pritaikymas neįgaliesiems, saugi aplinka).

11.4. Mažas Lietuvos, kaip patrauklios turizmo šalies, žinomumas užsienyje:

- 11.4.1. netenkinanti rinkodaros ir komunikacijos kokybė ir kiekybė,
- 11.4.2. nevykdoma nuosekli Lietuvos pristatymo užsienyje veikla, neformuojama aiški bendra žinutė.

11.5. Prastas Lietuvos pasiekiamumas ir regionų junglumas.

Pažangos priemonės, kuriomis sprendžiama problema:

- 05-001-01-12-06. **Spartinti turizmo sektoriaus transformaciją** (šalinama 11.1 ir 11.2 priežastys),
- 05-001-01-12-07. **Plėtoti turizmo infrastruktūrą ir vystyti rinkodaros priemones** (11.3.1, 11.3.2, 11.4 priežastys būtų šalinamos atsiradus galimybei skirti pažangos lėšų).

(Pilnai problemos priežastys galės būti pašalintos tik atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų).

Pažangos priemonės, kurios numatytos kitose plėtros programose:

- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos užsienyje matomos ir įtakingos Lietuvos plėtros programos priemonė (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslios priemonės nurodyti negalima) (prisideda prie 11.4 priežasties šalinimo),
- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato valdymo plėtros programos priemonė (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslios priemonės nurodyti negalima) (prisideda prie 11.3.3 priežasties šalinimo),

- 2021–2030 metų programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos priemonės (programa dar nepatvirtinta, todėl tikslų priemonių nurodyti negalima) (*šalinama 11.5 priežastis*),
- 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos priemonės: „08-001-04-06-01 (PP) Tvarių prielaidų ir paskatų aktualizuoti kultūros paveldo vertybes sukūrimas“ (*prisideda prie 11.3 priežasties šalinimo*), „08-001-04-02-01 (PP) Lietuvos kūrėjų konkurencingumo ir žinomumo didinimas, Lietuvos kūrybinio potencialo panaudojimo skatinimas“ (*prisideda prie 11.4 priežasties šalinimo*), „08-001-04-05-01 (PP) Istorinės atminties komunikacijos turinio ir formų aktualizavimas“ (*prisideda prie 11.3 priežasties šalinimo*).

Tęstinės veiklos priemonės, kuriomis prisidedama prie problemos sprendimo:

- 05-001-01-12-01. **Rengti turizmo sektoriaus planavimo dokumentus ir atlikti tyrimus** (*prisidedama prie 11.1 priežasties šalinimo*).
- 05-001-01-12-02. **Pristatyti Lietuvos turizmo galimybes vietos ir užsienio rinkoms** (*prisidedama prie 11.4 priežasties šalinimo*).

NPP 1.15 uždavinys „Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmogiškųjų išteklių poreikio tenkinimą“

NPP uždavinio rodikliai:

1.15.1. Lietuvoje dirbančių užsieniečių, kurie dirba pagal profesijas, esančias 1–2 Lietuvos profesijų klasifikatoriaus grupėse, ir uždirba bent 1,5 vidutinio darbo užmokesčio, skaičius (2025 m. – 2 400, 2030 m. – 3 200).

1.15.2. Darbdavių patenkinimo kvalifikuota specialistų pasiūla lygis, proc. (2025 m. – 52, 2030 m. – 58);

12 problema – Lietuvos darbo rinkoje nuolat iškyla trumpos, vidutinės ir ilgos perspektyvos kvalifikuotų specialistų poreikis (trūkumas)

Spręstinės problemos priežastys (lygiavertės):

12.1. Nepakankamu lygiu renkama, kaupiama ir analizuojama informacija, sudaranti galimybes nustatyti ir prognozuoti kvalifikuotų specialistų poreikį bei stebėti jo pokytį trumpoje, vidutinėje ir ilgalaikėje perspektyvoje:

- 12.1.1. neišnaudojamos valstybės informacinių išteklių infrastruktūros galimybės, kvalifikuotų specialistų poreikiui ir pokyčiui skirtingomis perspektyvomis, nustatyti,
- 12.1.2. trūksta mechanizmo, leidžiančio išnaudoti prognozavimo ir stebėsenos sistemos rezultatus formuojant žmogiškųjų išteklių politiką ir ją įgyvendinti,
- 12.1.3. trūksta įstatyminio lygmens reglamentavimo, nustatančio bazines nuostatas žmogiškųjų išteklių plėtros srityje.

12.2. Įmonės menkai investuoja į darbuotojų mokymą:

- 12.2.1. žema darbdavių ir pačių darbuotojų motyvacija organizuoti ir dalyvauti kompetencijų įgijimo ar tobulinimo veiklose,
- 12.2.2. kai kurios įmonės nėra tikros, kokių mokymų jų darbuotojams reikia,
- 12.2.3. itin menkas darbuotojų turimų įgūdžių panaudojimo įmonių veikloje lygis, susijęs su nepakankamu efektyvių darbo vietų praktikų paplitimu įmonėse,
- 12.2.4. pasigendama inovatyvių mokymo darbo vietoje būdų,
- 12.2.5. įvairių lygmenų vadovų lyderystės ir vadovavimo įgūdžių stoka,
- 12.2.1–12.2.5 priežastis veikianti bendra subpriežastis „Verslui trūksta paskatų ir priemonių, skatinančių investuoti į pažangiai ekonomikai reikalingus įgūdžius“.

12.3. Nėra sisteminių sąlygų aukštos pridėtinės vertės sektorių darbo vietoms reikiamų kvalifikacijų specialistų iš užsienio šalių pritraukimui, jų integracijai ir išlaikymui:

- 12.3.1. trūksta sisteminio pobūdžio priemonių, skirtų reikiamos kvalifikacijos specialistų paieškai, pritraukimui ir integravimui vykdyti,
- 12.3.2. nepakankamai lanksčios migracijos procedūros,
- 12.3.3. Lietuvos, kaip patrauklios šalies kvalifikuotiems specialistams atvykti, įvaizdžio trūkumas,
- 12.3.4. neišnaudojamos iniciatyvos, skirtos užsienio studentų integracijai į Lietuvos darbo rinką skatinti bei šalyje veikiančių įmonių tarptautiškumui ir praktiniam pasirengimui samdyti užsienio specialistus didinti,
- 12.3.5. užsieniečiams aptarnauti ir paslaugoms jiems teikti nepritaikyta viešųjų institucijų paslaugų teikimo aplinka,
- 12.3.6. trūksta įstatyminio lygmens reglamentavimo, nustatančio bazines nuostatas talentų pritraukimo srityje.

Problema sprendžiama įgyvendinant pažangos priemones:

- 05-001-01-15-02. **Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai** (*prisidedama visų priežasčių šalinimo - priežastys būtų pilnai šalinamos atsiradus galimybei skirti papildomai pažangos lėšų*).

II SKYRIUS FINANSINĖS PROJEKCIJOS

NPP uždavinys	Finansinės projekcijos, tūkst. Eur*	Finansavimo šaltiniai
1	2	3
1.4 uždavinys. Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos	346 012,4* , **** iš jų:	
	295 727,4 ¹	<i>Lietuvos 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų investicijos, bendrojo finansavimo ir privačių šaltinių lėšos</i>
	40 000,0	<i>Modernizavimo fondo lėšos</i>
	8 500,0	<i>Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos</i>
	1 785,0	<i>Valstybės biudžeto lėšos, skirtos ES fondų lėšomis netinkamam finansuoti PVM apmokėti</i>
1.5 uždavinys. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą	1 172 185,7* iš jų:	
	997 634,0 ²	<i>Lietuvos 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų investicijos, bendrojo finansavimo ir privačių šaltinių lėšos</i>
	147 720,0	<i>Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos</i>
	26 831,7	<i>Valstybės biudžeto lėšos, skirtos ES fondų lėšomis netinkamam finansuoti PVM apmokėti</i>
1.6 uždavinys. Pritraukti tiesiogines užsienio ir vietines investicijas	* ir *** ir ****	
1.8 uždavinys. Skatinti verslumą ir įmonių augimą	127 539,4* iš jų:	
	40 539,4 ³	<i>Lietuvos 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų investicijos, bendrojo finansavimo ir privačių šaltinių lėšos</i>
	87 000,0	<i>Grįžtančios finansinių priemonių lėšos</i>
1.11 uždavinys. Skatinti prekių ir paslaugų eksportą	56 000,0⁴*	<i>Lietuvos 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų investicijos, bendrojo finansavimo ir privačių šaltinių lėšos</i>
1.12 uždavinys. Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą	* ir ***	
1.15 uždavinys. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmogiškųjų išteklių poreikio tenkinimą	* ir ** ir ****	
IŠ VISO	1 701 737,5	

¹ iš jų 99 913,2 tūkst. Eur privačios lėšos.

² iš jų 454 294,0 tūkst. Eur privačios lėšos.

³ iš jų 9 945,6 tūkst. Eur privačios lėšos.

⁴ iš jų 28 000 tūkst. Eur privačios lėšos.

* Nurodant lėšas, vadovaujamosi aktualiomis NPP finansinėmis projekcijomis 2021–2030 m. ir jų paskirstymu pagal NPP strateginius tikslus bei asignavimų valdytojus. Finansinės projekcijos bus reguliariai peržiūrimos ir pagal poreikį tikslinamos.

** Į finansines projekcijas neįtrauktos 2022 m. biudžete ministerijai patvirtintos pažangos lėšos, kurios gali būti naudojamos priemonėms finansuoti:

- „1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmoniškųjų išteklių poreikio tenkinimą“ uždaviniui įgyvendinti – 2 800,0 tūkst. eurų (valstybės biudžeto lėšos).

*** Į finansines projekcijas neįtrauktos tęstinės veiklos lėšos, perkeltinos į pažangos lėšas:

- „1.6. Pritraukti tiesiogines užsienio ir vietines investicijas“ uždaviniui įgyvendinti – 2022 m. 12 308,0 tūkst. eurų (valstybės biudžeto lėšos).

- „1.12. Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą“ uždaviniui įgyvendinti – 2022 m. 150,0 tūkst. eurų (valstybės biudžeto lėšos).

**** Įgyvendinant priemonę gali būti pritraukti kiti šaltiniai (pvz., Teisingos pertvarkos fondas).

III SKYRIUS PRIEMONIŲ RINKINYS

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
05-001-01-04-02	Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos	1.4. Perorientuoti pramonę link klimatui neutralios ekonomikos	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą; 1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmoniškųjų išteklių poreikio tenkinimą; 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų;	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintas Lietuvos perėjimo prie žiedinės ekonomikos iki 2035 m. veiksmų planas (2023 m. I ketv.)	Aplinkos ministerija. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija	Įmonės, diegusios aplinkosaugos inovacijas, proc.	33,7 (2014)	64	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas
						Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos darbo vietos, metiniai visos darbo dienos ekvivalentai ⁵	0 (2021)	420 (2029)	
						Privačios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių: dotacijos, finansinės priemonės) ⁶ , Eur	0 (2021)	35 579 760 (2029)	
						Vidinės inovacijas vykdančios mažos ir vidutinės įmonės, vnt. ⁷	0 (2021)	54 (2029)	
						Metinės pirminės energijos sąnaudos (iš kurių: būstai, viešieji	1 832 985 (2021)	1 429 728 (2029)	

⁵ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis Vidurio ir vakarų Lietuvoje.

⁶ žr. 5 išnašą.

⁷ žr. 5 išnašą.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
			3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais			pastatai, įmonės, kita), MWh/m ⁸			
						Numatomas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, t CO ₂ ekv./per metus ⁹	769 853 (2021)	600 486 (2029)	
						Visas pagamintas atsinaujinančios energijos kiekis (iš kurio: elektros, šiluminės energijos kiekis) ¹⁰ , MWh/ per metus	0 (2021)	197 100 (2029)	
05-001-01-05-05	Skatinti įmones skaitmenizuotis	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą	1.7. Skatinti valstybės skaitmeninimą; 1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmogiškųjų išteklių poreikio tenkinimą; 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Skaitmeninių technologijų integracija, vieta	10 (2019)	5	LRV IP, HP: lygios galimybės visiems, inovatyvumas
						Aukštą skaitmeninio intensyvumo lygį pasiekusios įmonės ¹¹	0 (2021)	6 459 (2029)	
						Įmonių sukurtų naujų ir patobulintų skaitmeninių paslaugų, produktų ir procesų naudotojai ¹²	0 (2021)	181 111 (2029)	
						Privačios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių:	0 (2021)	101 911 765 (2029)	

⁸ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 814 660, siektina reikšmė 2029 m. – 635 435, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 1 018 325, siektina reikšmė 2029 m. – 794 293.

⁹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 342 157, siektina reikšmė 2029 m. – 266 883, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 427 696, siektina reikšmė 2029 m. – 333 603.

¹⁰ žr. 5 išnašą.

¹¹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 2 268, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 4 191.

¹² 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 66 112,93, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 114 997,97.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
			reikalingų kompetencijų; 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais			dotacijos, finansinės priemonės), Eur ¹³ Produktų ar procesų inovacijas diegiančios mažosios ir vidutinės įmonės, vnt. ¹⁴	0 (2021)	752 (2029)	
05-001-01-05-06 / 12-001-01-03-01	Įgyvendinti misijomis grįstas mokslo ir inovacijų programas	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą	1.3. Skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose; 3.7. Plėtoti mokslu grįstas studijas, geriau panaudojant laisvųjų mokslinių tyrimų potencialą, ir prisidėti prie Lietuvai ir pasauliui aktualių iššūkių sprendimo; 1.2. Kurti aukšto lygio mokslo žinias,	NPP nurodytos finansinės projekcijos ir poveikio rodiklis priskiriami ŠMSM ir EIM atsakomybei ir priemonė bus rengiama, tvirtinama ir įgyvendinama bendru švietimo, mokslo ir sporto ir ekonomikos ir inovacijų	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	* ¹⁵	–	–	LRV IP, HP: inovatyvumas

¹³ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 90 000 000, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 11 911 765.

¹⁴ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 563, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 189.

¹⁵ Rezultato rodiklis bus nustatytas rengiant pažangos priemonės aprašą.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
			didinančias šalies konkurencingumą; 1.1. Stiprinti žmonių išteklius ir kompetencijas aukšto lygio mokslui ir mokslu grįstoms technologijoms kurti	ministrų sprendimu					
05-001-01-05-07	Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą	1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmogiškųjų išteklių poreikio tenkinimą; 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų; 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kitos ministerijos	Produktų ar procesų inovacijas diegiančios mažosios ir vidutinės įmonės, proc.	37,9 (2017)	64,5	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas
						Inovatyvios mažos ir vidutinės įmonės, bendraujančios su kitomis įmonėmis, proc.	16,7 (2017)	37,7	
						Privačios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių: dotacijos, finansinės priemonės), Eur ¹⁶	0 (2021)	284 157 754 (2029)	
						Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos mokslo tiriamojo darbo vietos, metiniai visos darbo dienos ekvivalentai ¹⁷	0 (2021)	255 (2029)	

¹⁶ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 94 436 839, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 189 720 915 .

¹⁷ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 92, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 163.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
			gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais			Produktų ar procesų inovacijas diegiančios mažosios ir vidutinės įmonės, vnt. ¹⁸	0 (2021)	554 (2029)	
						Prekybos ar organizacines inovacijas diegiančios MVĮ ¹⁹	0 (2021)	272 (2029)	
						Vidinės inovacijas vykdančios MVĮ ²⁰	0 (2021)	389 (2029)	
						MVĮ darbuotojai, baigę mokymą, skirtą pažangiajai specializacijai, pramonės pertvarkai ir verslumui reikalingiems įgūdžiams ugdyti (pagal įgūdžių rūšį: techniniai, valdymo, verslumo, ekologijos, kiti) ²¹	0 (2021)	61 011 (2029)	
						Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos darbo vietos ²² , metiniai visos darbo dienos ekvivalentai	0 (2021)	1 912 (2029)	

¹⁸ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 18, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 536.

¹⁹ žr. 5 išnašą.

²⁰ žr. 5 išnašą.

²¹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 30 172, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 30 839.

²² žr. 5 išnašą.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
						Ikiprekybinio pirkimo dalyvio rinkai pateiktas inovatyvusis produktas, vnt. ²³	0 (2021)	26 (2029)	
05-001-01-06-03	Gerinanti konkurencinę investicijų pritraukimo aplinką	1.6. Pritraukti tiesiogines užsienio ir vietines investicijas	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą; 1.8. Skatinti verslumą ir įmonių augimą; 1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių žmoniškųjų išteklių poreikio tenkinimą; 3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų kompetencijų; 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo			Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (asociacijos „Investor’s Forum“ tyrimas)	1 118 (2021 m. I ketv.)	1 300 (2030 m. I ketv.)	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas

²³ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 11, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 15.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
			rinkos ir aplinkos poreikiais 5.3. Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą						
05-001-01-08-09	Skatinti verslumą ir kurti paskatas įmonių augimui	1.8. Skatinti verslumą ir įmonių augimą	1.11. Skatinti prekių ir paslaugų eksportą			Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos darbo vietos, metiniai visos darbo dienos ekvivalentai ²⁴ ,	0 (2021)	43 (2029)	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas
						Galimybėmis pagrįstų verslų dalis, proc.	44 (2020)	50	
						Privačios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių: dotacijos, finansinės priemonės), Eur ²⁵	0 (2021)	9 945 624 (2029)	
						Naujos įmonės, sugebėjusios išlikti rinkoje ²⁶	0 (2021)	441 (2029)	
05-001-01-11-04	Įgyvendinti eksporto konkurencingumo augimą skatinančias priemones	1.11. Skatinti prekių ir paslaugų eksportą	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą;			Aukštųjų (<i>high-tech</i>) ir aukštesniųjų (<i>medium tech</i>) technologijų produktų ir daug žinių reikalaujančių paslaugų dalis lietuviškos kilmės eksporte (be naftos produktų), proc.	26,46 (2020)	30,1	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas

²⁴ žr. 5 išnašą.²⁵ žr. 5 išnašą.²⁶ žr. 5 išnašą.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
						Lietuviškos kilmės prekių ir paslaugų su nuosavu prekės ženklu dalis bendrame lietuviškos kilmės eksporte, proc.	30,0 (2020)	50,0	
						Lietuviškos kilmės prekių ir paslaugų eksporto dalis BVP, proc.	83,3 (2020)	85,0	
						Privačios investicijos, papildančios viešąją paramą (iš kurių: dotacijos, finansinės priemonės), Eur ²⁷	0 (2021)	28 000 000 (2029)	
						MVĮ sertifikuoti produktai, vnt. ²⁸	0 (2021)	1 890 (2029)	
						MVĮ produktų pristatymas tarptautinėse parodose, vnt. ²⁹	0 (2021)	1 866 (2029)	
						Klasterio narystė tarptautiniuose tinkluose, vnt. ³⁰	0 (2021)	36 (2029)	
05-001-01-12-06	Spartinti turizmo sektoriaus transformaciją	1.12. Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą	1.5. Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą,			Skiriamų valstybės biudžeto lėšų turizmui pokytis (vieta pagal Kelionių ir	72 (2019)	69	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios

²⁷ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 10 000 000, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 18 000 000.

²⁸ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 662, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 1 228.

²⁹ 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos Lietuvai rodiklis. Iš jų: Sostinės regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 933, Vidurio ir vakarų Lietuvos regione pradinė reikšmė 2021 m. – 0, siektina reikšmė 2029 m. – 933.

³⁰ žr. 5 išnašą.

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
		mą	diegimą ir sklaidą; 1.8. Skatinti verslumą ir įmonių augimą			konkurencingumo indeksą)			galimybės visiems, inovatyvumas
						Skaitmeninių kultūros ir laisvalaikio turizmo paslaugų pasiūla (vieta pagal Kelionių ir konkurencingumo indeksą)	105 (2019)	100	
05-001-01-12-07	Vystyti turizmo infrastruktūrą ir plėtoti rinkodaros priemones	1.12. Didinti Lietuvos turizmo konkurencingumą	2.6. Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse; 4.1. Skatinti visapusišką tautinių mažumų integraciją; 5.3. Gerinti transporto junglumą šalies viduje, su ES valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, užtikrinti eismo saugumą; 9.1. Stiprinti atstovavimą Lietuvos interesams tarptautinėje erdvėje ir diasporos politiką		Kultūros ministerija, Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija	Turizmo infrastruktūros kokybė (vieta pagal Kelionių ir konkurencingumo indeksą)	59 (2019)	54	LRV IP, HP: darnus vystymasis, lygios galimybės visiems, inovatyvumas
						Rinkodaros ir prekės ženklo efektyvumas pritraukiant turistus (vieta pagal Kelionių ir konkurencingumo indeksą)	110 (2019)	106	
05-001-01-15-02	Skatinti talentų ir kompetencijų pasiūlą pažangiai ekonomikai	1.15. Gerinti aukštos ir vidutinės pridėtinės vertės ekonomikos sektorių	3.4. Gerinti atitiktį tarp švietimo sistemoje įgyjamų ir darbo rinkoje bei prisitaikyti kintančioje aplinkoje reikalingų		Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo	Pasaulio talentų konkurencingumo indekso rodiklis „ <i>Brain gain</i> “ (pagal <i>INSEAD „Global Talent Competitiveness Index“</i>)	106 (2020)	86	LRV IP, HP: lygios galimybės visiems, inovatyvumas

Priemonės kodas	Priemonė	Priemonės įgyvendinimo NPP uždavinys	Kiti NPP uždaviniai	Būtinės sąlygos	Dalyvaujančios institucijos	Priemonės rezultato rodiklio pavadinimas	Priemonės rezultato rodiklio reikšmės		Priemonės papildomas požymis: LRV IP, HP, NRD
							Pradinė	2030 m.	
		žmogiškųjų išteklių poreikio tenkinimą	kompetencijų; 3.5. Įdiegti efektyvią ir veiksmingą suaugusiųjų mokymosi visą gyvenimą sistemą, siekiant asmens gebėjimų ir kvalifikacijos darnos su asmens, darbo rinkos ir aplinkos poreikiais		ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, savivaldybės	Apmokytų asmenų skaičius (kaup. vnt.)	-	32 220	